

ПАВЛОДАР ОБЛЫСЫ БІЛІМ
БЕРУ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ПАВЛОДАР ҚАЛАСЫБІЛІМ
БЕРУ БӨЛІМІНІҢ
«ПАВЛОДАР ДАРЫНЫ»
БОС УАҚЫТТЫ ҚАМТУ ЖӘНЕ
БАЛАЛАРДЫҢ ДАРЫНДЫЛЫҒЫН
ДАМУЫ ОРТАЛЫҒЫ»
КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

КОММУНАЛЬНОЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ
КАЗЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ
«ЦЕНТР ЗАНЯТОСТИ И РАЗВИТИЯ
ДЕТСКОЙ ОДАРЕННОСТИ
«ПАВЛОДАР ДАРЫНЫ»
ОТДЕЛА ОБРАЗОВАНИЯ
ГОРОДА ПАВЛОДАРА,
УПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ
ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ

140000, Павлодар қаласы, Жеңіс алаңы, 13
e-mail: czdt2008@mail.ru

2021 ж. «22» қараша

№ 1-05/175-1

140000, город Павлодар, ул. Пл. Победы, 13
email: czdt2008@mail.ru

№

« »

2021 г.

Мектеп директорларына!

"Павлодар дарыны" бос уақытты қамту және балалардың дарындылығын дамыту орталығының жұмыс жоспарына сәйкес Тәуелсіздік күнін мерекелеу аясында 9 - 11 сынып оқушылары мен жетекшілері (команда жаттықтырушылары) арасында "Алаш орда және заманауи: идея сабақтастығы" қалалық дебат өтеді. Ережеге сәйкес турнирге аралас командалар қатысады: 1 мұғалім және 1 оқушы.

Турнирдің мақсаты: өз елінің тарихын сүю және білуге құштарлық таныту, елде байқалатын өзекті жағдайларды талдау және жариялау арқылы шығармашылық және сыни ойлау қабілетін дамыту. «Алаш» саяси партиясының қызметін оқып үйрену. Турнирдің ережесі қоса беріледі (1 қосымша)

Турнир бір күнде, екі кезеңде өткізіледі:

1) іріктеу кезеңінің **бірінші кезеңі**

2) **екінші кезең** қорытынды

Өткізу күні - **10 желтоқсан 2021 ж.**

Өткізу орны: ЖОМ № 2 (Б.Жырау 9/1 көшесі). Өткізу уақыты – 08.00-16.00

Қатысушылар саны: әр мектептен команда **2** қатысушыдан оның ішінде **1 оқушы + 1 басшы** (команда жаттықтырушысы).

Бір мектеп бір команданы ұсынады (қазақ тілінде оқитын).

Қалалық дебат турнирін өткізу аясында және тиімді дайындық мақсатында қатысушылар үшін **оқу - жаттығу жиыны** қарастырылған. Өткізу кестесі қоса беріледі (2-қосымша).

Мектеп директорының қолы қойылған турнирге қатысуға өтінімдер **2021 жылғы 3 желтоқсанға дейін** нысан бойынша metoddaryn@mail.ru электрондық поштаға Excel форматында электрондық нұсқа жіберіледі (3-қосымша).

Басшы

Мухаметжанова А.Л.

Орын.: Кучуркина И.С.,
ұялы.тел. 87059112052

Бекітемін
«Павлодар дарыны»
БУКБДДО МКҚК
басшысы

А.Л.Мухаметжанова

« ___ » _____ 2021ж.

**«Алашорда және заманауи: идея сабақтастығы» атты «Алаш»
қозғалысын дәріптеуге арналған пікірсайыс турнирі жобасының
ережесі**

1.Турнирдің мақсаты.

- 1.1.Мектеп оқушыларының қатысуымен 2021 жылдың үздік Қалалық пікірсайыс турнирін өткізу.
- 1.2. «Алаш» партиясының тарихи маңызын жастар арасында кеңірек таныстырып тарату.

2.Турнирдің міндеттері

- 2.1.Турнирге мектеп оқушыларынан – 16 фракция қатыстыру (әр фракцияда – 2қатысушы – 1 оқушы - 1 ұстаз);
- 2.2.Турнирдің өңіріміздің және еліміздің БАҚ-да жариялау (1-қосымша);
- 2.3. Нағыз дарынды жастарды анықтап, турнирді әділ түрде өткізу, жастардың әлеуметтенуі мен достасуына жағдайлар жасау.

3.Турнирдің ұйымдастырушылары

- 3.1.Павлодар қаласының білім беру басқармасы, «Павлодар дарыны» бос уақытты қамту және балалардың дарындылығын дамыту орталығы» КМҚК, «Жаңа көзқарас» пікірсайыс мектебі, Павлодар Педагогикалық Университеті«Ақиқат» Интеллектуалды пікірсайыс клубы.

4. Турнир өткізу уақыты және орны

Турнирдің қалалық кезеңі дәстүрлі форматта өтеді. Өткізу күні -10 желтоқсан 2021 ж. Өткізуорны № 2 ЖОББМ.

Турнирге қатысуға тапсырыс мектеп директорының қолы қойылған 1 қосымшаға сәйкес metoddaryn@mail.ru электрондық поштаға Excel форматта жіберіледі(2-қосымша).

5.Турнирдің ұйымдастырушы командасы

- 4.1. Турнирді ұйымдастыру үшін арнайы Ұйымдастыру комитеті құрылады.

2. Ұйымдастыру комитеті:

- 2.1. Турнир күнін белгілейді және сол күні өткізілуін қамтамасыз етеді;
- 2.2. Турнир кестесі бойынша көрсетілген барлық іс-шараларды өткізуге қауапты;
- 4.2.3. Турнирдегі Төрешілер алқасының құрамы мен ұйымдастырылуын, оның жұмыс кестесін, және Бас төрешіні бекітеді;
- 4.2.5. Турнир қатысушылары туралы толық мәліметтер негізін қалыптастырады;
- 4.2.6. Турнир қорытындысын және қатысушыларын бекітеді;
- 4.2.7. Қатысушыларды турнир өткізу барысы жайлы хабардар етеді
- 4.3. Турнирді өткізу үшін Төрешілер алқасы құрылады. Өту барысы, Төрешілер алқасының құрамы, олардың жұмыс тәртібі, төрешілік ету жүйесін Ұйымдастырушылар комитеті бекітеді;
- 4.4 «Ақиқат» ИПК мүшелерінен Төрешілер алқасы құрылады:
- 4.4.1. Турнир өту барысындағы пікірсайыс ережелері мен шарттарын бекітеді;
- 4.4.2. Іріктеу және ақтық ойындарында іріктелген тәжірибелі төрешілерді бекітеді;
- 4.4.3. Ұйымдастырушылар алқасына турнир өткізу барысына байланысты өз ұсыныстарын білдіре алады;
- 4.4.4. Турнир жеңімпаздары мен арнайы номинация иегерлерін бекітеді;
- 4.4.5. Бекіту үшін Ұйымдастырушылар комитетіне турнир жеңімпаздары мен арнайы номинация иегерлерінің тізімін ұсынады.
- 4.5. Бас төреші:
- 4.5.1. Төрешілер, қатысушылар мен қонақтарды пікірсайыс турнирінің өту ережесімен таныстырады;
- 4.5.2. Ойын шешімі тең дәрежеде немесе келіспеушілік болған жағдайда өз шешімін шығарады

6. Турнирді өткізу шарттары мен тәртібі

Қалалық дебат турнирін өткізу аясында жәнетиімді дайындық мақсатында қатысушылар үшін оқу-жаттығу жиыны қарастырылған. Өткізу кестесі қоса беріледі (3-қосымша)

7. Турнирдің қатысушылары

- 5.1. Мемлекеттік тілде оқитын мектеп оқушылары, пікірсайыс жетекшілері, турнир қонақтары, пікірсайысшылар;

8.Турнирдің өзектілігі

6.1.«Алаш» қозғалысын дәріптеуге арналған пікірсайыс турнирі «Павлодар Дарыны» бос уақытты қамту және балалардың дарындылығын дамыту орталығы» КМҚК , Павлодар Педагогикалық университетінің, «Ақиқат» Интеллектуалды пікірсайыс клубының және «Жаңа көзқарас» пікірсайыс мектебінің ұйымдастыруымен қалалық мектеп оқушылары арасында өтеді .

Әр кезең өзінің көшбасшыларымен, мықты тұлғаларымен есте қалады. Турнирдың басты мақсаты–еліміздегі жастар қоғамында өзіндік ойын ашық жеткізе алатын білімді, білікті, сауатты жастарды тану болып табылады. Тек жастар арасында пікірсайыс ойындарын дамытып қана қоймай, еліміздің келешегіне үлес қосатын болашақ өз ісінің мамандарын баулу.

Осыдан шығатын жобаның өзектілігі:

- жастарды өткен тарихты білуге, оны біліп қана қоймай, одан сабақ алуға үйрету,
- пікірсайыс қозғалысының дамуына үлес қосу;
- ЖОО-на мектеп оқушыларын профориентациялық мақсатта шақыру.

8.Турнирдің мәні

7.1.Жобаның негізгі мәні – пікірсайыс турнирін өткізу.

7.1.1.Турнир Британдық Парламенттік форматта және Линкольн-Дуглас форматында өтеді. Бұл форматтар бойынша Әлем біріншілігі және Қазақстандағы турнирлердің басым көпшілігі өткізіледі.

7.1.2.Турнирден бір күн алдында қатысушыларға қалалық пікірсайыс орталығы М. Әлімбаев мектебінде бриффинг өткізілетіні хабарланады. Бриффинг барысында пікірсайыс ақпараттары және тақырыптары беріледі.

Турнирдің өту барысы 1 күннен тұрады:

Турнирдің күнінің бірінші жартысында іріктеу бөлімі өтеді. Іріктеу бөлімі БПФ 3 раундтан тұрады. Яғни 3 тақырып ойнатылады. Раундтар қысқа формат бойынша ойнатылады. Қатысушылардың қарсыластары Бас төрешімен жарияланады.

Турнир күнінің екінші жартысында БПФ форматында Плей офф ойындары өткізіледі. Үздік фракция және басқада номинациялар жеңімпаздары бекітіледі.

Номинациялар: «Бас жүлде», «Үздік спикер», «Үздік төреші» және «Үздік жетекші».

Британдық парламенттік формат

Дауға Парламент палаталары деп аталатын екі тарап қатысады:

үкімет және оппозиция.

Ойынға барлығы 4 команда қатысады:

бірінші үкімет;

бірінші оппозиция;

екінші үкімет;

екінші оппозиция.

Ойын тақырыбы

Тақырыпты клубтың бас төрешісі алдын-ала таңдайды.

Әр команданың нақты ойындағы орны жеребе тастау арқылы ойынның басталуына 15 минут қалғанда анықталады.

Командалардың рөлі

Үкімет судьяны нақты заң жобасын қабылдау қажеттігіне сендіруге тиіс. Оппозиция судьяға бұл заң жобасын қабылдауға болмайды деп сендіруі керек.

Бірінші Үкімет болу керек:

1. Заң жобасын ұсыну.
2. Оны қорғауға дәлелдер келтіріңіз.

жаңа дәлелдер келтіре алмайды.

Парламенттен сөз сөйлеу (әр адамға сөз сөйлеуге 1 минут, 3 көрерменнен артық емес, әр парламентарий екі позицияға да қатысы жоқ Бірінші оппозиция керек:

1. Бірінші үкіметтің дәлелдерін жоққа шығарыңыз.
2. Заң жобасына қарсы өз дәлелдерін ұсыну.

Екінші Үкімет керек:

1. Бірінші оппозициямен дауда бірінші үкіметті қолдау.
2. Бірінші үкіметті қолдауға өз дәлелдерін ұсыну
3. Қорытындысын шығару кезеңі.

Екінші оппозиция :

1. Бірінші Үкіметпен дау кезінде алғашқы оппозицияны қолдау.
2. Екінші Үкіметтің дәлелдерін жоққа шығару
3. Бірінші оппозицияның дәлелдерін қорғауда өз дәлелдерін ұсыну
4. Раунд қорытындысын шығару.

Спикерлердің рөлі

Премьер-министр міндетті:

1. Үкімет ұсынған заң жобасын тұжырымдау.
2. Оны қорғауға дәлелдер келтіре отырып, заң жобасын қабылдау қажет екенін дәлелдеу. Осы заң жобасын қабылдау қажетті болып табылатын себептер дәлелдер ретінде баяндалуға тиіс.
3. Осы заң жобасын қабылдаумен қоғам өмірінде нені өзгерту ұсынылатынын түсіндіру.

Оппозиция жетекшісі:

1. Судьяға Үкіметтің ықтимал қателіктерін көрсету (дұрыс емес заң жобасы және т.б.).
2. Үкімет ұсынған заң жобасын қабылдау қоғамдағы жағдайдың жақсаруына әкелмейтінін дәлелдеңіз.
3. Үкімет ұсынған заң жобасын қабылдау қандай жағымсыз салдарға әкелетінін көрсету.
4. Премьер-министр келтірген дәлелдер бізді заң жобасын қабылдауға сендірмейтінін дәлелдеңіз, өйткені:
 - о шынайы емес;
 - о дәлелденген жоқ;
 - о шынайы, бірақ маңызды емес немесе тақырыпқа қатысты емес.
5. Заң жобасына қарсы өз дәлелдеріңізді келтіріңіз.

Оппозиция лидері мен премьер-Министрдің орынбасарлары:

1. Командадағы серіктестеріңіздің дәлелдерін қолдау (сынның сәтсіздігін көрсету).
2. Қарсыластардың дәлелдерін жоққа шығарыңыз.
3. Өз ұстанымыңызды қорғауға жаңа дәлелдер келтіріңіз. Үкімет мүшесі және оппозиция мүшесі:
 1. Турдың бірінші жартысын қорытындылау: о неліктен олардың Үкіметтегі әріптестері (оппозиция) дұрыс болды;

- о неліктен Үкіметтің (оппозицияның) дәлелдері маңызды;
- о неліктен Үкіметтің (оппозицияның) ұстанымы жақсы дәлелденді.

Жеңіске жету үшін Үкіметке немесе оппозицияға судья жетіспейтін әрсені қосу арқылы ойынға өз үлесін қосыңыз.

Бұл мүмкін:

- o жаңа маңызды дәлелдер;
- o дәлелдемелер мен дәлелдер (егер бірінші командалар оларды мүлдем әкелмесе немесе жеткілікті дәлелденбеген болса);
- o жаңа логикалық байланыстар (Егер бірінші командалардың ой-пікірлері тұтас көріністі қалыптастырмаса).

3. Үстелдің екінші жартысындағы қарсыластар ұсынған жаңа дәлелдерді жоққа шығарыңыз.

Хатшылар міндетті:

1. Ойынның қорытындысын шығару, яғни раунд барысында айтылған Үкіметтің (оппозицияның) дәлелдерін қысқаша талдау және қорытындылау.
2. Судьяға заң жобасын қабылдау (қабылдамау) үшін ең маңызды дәлелдерді дәл осы команда ұсынғанын көрсету.
3. Жаңа дәлелдер келтіруден аулақ болыңыз.

Сөз сөйлеу тәртібі

Алғашқы үстелдер:

- o премьер-министр;
- o оппозиция жетекшісі;
- o премьер-Министрдің орынбасары;
- o оппозиция жетекшісінің орынбасары. Екінші үстелдер: o Үкімет мүшесі; o оппозиция мүшесі;
- o үкімет хатшысы;
- o оппозиция хатшысы.

Сөз сөйлеу тәртібі

1. Әрбір сөз сөйлеушіге 5-тен 7 минутқа дейін уақыт беріледі.

Қарсыластардың (сұрақтар, түсініктемелер) 15 секундтан аспайды,

сұрақтардың арасы кем дегенде 10-15 секунд өтуі керек.

Әрбір қатысушының сөз сөйлеуінің бірінші және соңғы минуттары кезінде оппоненттерге сұрақ қоюға тыйым салынады. 2. Сөз сөйлеу регламентін таймкипер бақылайды.

Сөйленген сөздердің бірінші және соңғы минуттары "шапалақпен"

(таймкипердің сигналдарымен) белгіленеді.

ТӨРЕШІ ПАРАҒЫ (АПФ)

Раунд № _____ Аудитория _____ Уақыт: _____

Қарар: БП _____

Команда атауы

Команда атауы

1 спикер	1 спикер
2 спикер	2 спикер
Команда атауы	Команда атауы
1 спикер	1 спикер
2 спикер	2 спикер

Негіздемелер:

- _____
- _____
- _____

Фракция жеңімпазы: фракция _____
үкімет/оппозиция

Төрешінің А.Ж.Т., қолы _____
үкімет/оппозиция

Төрешінің А.Ж.Т., қолы _____

2-қосымша

«Алашорда және заманауи: идея сабақтастығы» атты «Алаш» қозғалысын дәріптеуге арналған пікірсайыс турниріне қатысуға өтінім

Оқыту тили	Телефон			Әлеуметтік статус			Оның ішінде АСП алатын	Сынып статусы			Жетекші ТАӘ (ұялы тел)
	КТЖ	МІБ	«қауіпті топ»	а/к	к/б	Жетім балалар		Л	Г	Тере	
								и	и	идеті	
								ей	м	лген	
								н.			

Оқу - жаттықтыру жиынын өткізу кестесі

№	Іс –шара атауы	Өткізу орны	Өткізу күні
1	Бұхар Жырау атындағы әдебиет және өнер мұражай көрмесіне қатысу	Бұхар Жырау атындағы әдебиет және өнер мұражайы	29.11.2021
2	"Алаш партиясының құрылуы мен қызметінің тарихи маңызы" атты таныстыру дәрісі	№ 35 ЖОМ	23.11.2021
3	Жаттықтыру сабағы	№ 19 ЖОМ	20.11.2021
	Жаттықтыру сабағы	№ 35 ЖОМ	23.11.2021
	Жаттықтыру сабағы	№ 2 ЖОМ	27.11.2021
4	Пікірсайыс брифингі және шешендік өнер бойынша сабақ	М.Әлімбаев ат. ЖОМ	09.11.2021

Турнир күні

08:00-08:30 – Тіркелу

08:30-09:00 – Ашылу салтанаты

09:00-10:00 – 1 раунд

10:00-11:00 – 2 раунд

11:00-12:00 – 3 раунд

12:00-13:00 – түскі тамақ

13:00-14:00 – Жартылай финал

14:00-15:00 – Финал

15:30- 16:00 – Марапаттау және жабылу салтанаты